

Мар'янівський ліцей Мар'янівської селищної ради

ПОГОДЖЕНО:

Голова ПК _____ І.Л. Вітковська

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор _____ Н.Є. Чонка
Наказ №183 від 01.09.2025р.

Інструкція з охорони праці № 27 про надання першої (долікарської) допомоги при ураженні електричним струмом

Рятування потерпілого від електричного струму залежить від швидкості звільнення його від струму, а також від швидкості і правильності надання потерпілому першої допомоги. Зволікання і тривала підготовка можуть спричинити загибель потерпілого.

При наданні допомоги потерпілому від електричного струму необхідно таке. Звільнити потерпілого від контакту з струмоведучими проводами або предметами, додержуючись заходів особистої безпеки. При цьому негайно вимикають ту частину струмоведучої установки, до якої доторкається потерпілий. Якщо є припущення, що при вимиканні потерпілий може впасти з висоти, слід вжити заходи для запобігання падінню. При неможливості швидкого вимкнення струмоведучих частин, потерпілого слід відокремити від них, для цього необхідно користуватися підручними матеріалами-непровідниками, наприклад сухою палкою, дошкою, вірьовкою (не можна використовувати металеві, і мокрі предмети). Якщо одяг сухий і відстає від тіла, то потерпілого можна відтягти від струмоведучих частин, остерігаючись доторкання до оточуючих металевих предметів і тіла потерпілого.

Для того, щоб той, хто надає допомогу потерпілому, сам не був уражений струмом, він повинен надіти гумові рукавиці або обгорнути руки сухою тканиною, можна ізолювати себе від землі, узявши гумові чоботи, ставши на суху дошку або на струмонепровідну підстилку. Розімкнути струмоведуче коло можна, відділивши потерпілого від землі (при цьому дотримуються: Необхідних запобіжних заходів) або перерубавши (перерізавши) струмоведучі проводи. Для цього, використовують сокиру з сухою дерев'яною ручкою або відповідний інструмент з ізольованими ручками.

Після звільнення потерпілого від дії електричного струму його кладуть на спину (на тверду поверхню), розстібають одяг (ремін), що стискає, або взагалі звільняють від нього, потім оглядають порожнину рота (витягають сторонні предмети).

Якщо потерпілий притомний, його кладуть у зручне положення, накривають теплим покривалом (ковдрою, пальтом, тілогрійкою тощо і залишають у стані спокою до прибуття лікаря, стежачи за станом дихання) пульсу. При втраті потерпілим пам'яті, але збереженні стійкого дихання і пульсу, слід покласти під нього підстилку, забезпечивши приплив свіжого повітря, давати нюхати нашатирний спирт. Якщо потерпілий дихає рідко і судорожно або в нього відсутні ознаки життя (дихання, серцебиття, пульс), роблять штучне дихання і масаж серця до прибуття лікаря. Штучне дихання і зовнішній масаж серця

Перш ніж приступити до проведення штучного дихання, необхідно в якомога короткий строк підготувати потерпілого. Для цього його швидко звільняють від одягу, що стискає дихання (розстібають комір, послаблюють або знімають ремінь брюк, розв'язують шарф, галстук тощо), звільняють рота від сторонніх предметів (якщо є штучні щелепи, їх видаляють) і слизу (протирають порожнину рота хусточкою, марлею або кінцем сорочки). Якщо рот потерпілого міцно стиснутий, слід його розкрити. Для цього вказівними пальцями беруть за кути нижньої щелепи, і упираючись великими пальцями у верхню щелепу, висуваючи нижню щелепу вперед і утримуючи її в цьому положенні, швидко переводять пальці на підборіддя, відтягуючи його вниз, розкривають рот потерпілому. Найбільш ефективним способом штучного дихання, що знайшов широке застосування, є спосіб “з рота в рот” або “з рота в ніс”. Вдування повітря з рота людини, що надає допомогу, проводять через марлю, носову хусточку або через тверду трубку в рот потерпілому. При вдуванні повітря в рот потерпілому затискають ніс, а при вдуванні в ніс закривають його рот.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу одночасно з штучним диханням проводять зовнішній масаж серця. Підготовка потерпілого до проведення зовнішнього масажу серця аналогічна підготовці до проведення штучного дихання. Додатково слід оголити тільки груди потерпілого. Людина, що надає допомогу, повинна знаходитись у безпосередній близькості від потерпілого, збоку від нього, і з таким розрахунком, щоб було зручно здійснювати почергово нахил і піднімання над тілом потерпілого. Зовнішній масаж серця здійснюється ритмічним стисненням передньої стінки грудної клітки, при натисканні на нижню ділянку грудини, за якою розташоване серце. Спочатку визначають нижню третину грудини, яка є місцем прикладання зусиль. Людина, що надає допомогу, кладе на це місце верхній край долоні розігнутої до відказу руки, на неї накладає, другу руку і натискає на грудну клітку, потерпілого, допомагаючи собі при цьому нахилом тулуба. При натисканні нижня ділянка грудини повинна опускатися на 3-4 см, а в повних людей – на 5-6 см. У інтервалах між натисканнями руки з грудної клітки знімають, щоб дати можливість їм випростатись.

Як вже зазначалось, закритий масаж серця проводять одночасно з штучним диханням. При цьому вдування проводять у проміжках між натисканнями, якщо це не вдається – роблять спеціальну паузу між 4-6 натисканнями. У практиці зустрічаються випадки, коли закритий масаж серця і штучне дихання доводиться робити одній людині. У такій ситуації операції чергуються: після 2-3 вдувань повітря роблять 2-5 натискань на грудну клітку. Для перевірки появи пульсу масаж припиняють на 2-3 секунди.

Інструкцію розробив:

Заступник директора з навчально-виховної роботи

О.Р. Косинська

Інструкцію отримав: